

Možná vidím světlo na konci tunelu

Vladimír Stwora

Jak se říká, není mraku aby neměl stříbrnou obrubu. A všechno zlé je k něčemu dobré.

Věřím, že v přírodě existuje něco jako samočisticí funkce. Proces očisty, který nás čeká, bude asi bolestivý. Možná bude znamenat zřetelný úbytek populace (z důvodu válek o zbytky ropy nebo uměle vytvořených nemocí), ale i to je pro Zemi dobré. (Heslo dne: Myslete globálně!) Planeta by velmi prospěla, kdyby se současná populace snížila na polovinu až třetinu. Zní to drasticky, ale pro zachování života je to nezbytné.

Vezměme si například katastrofické předpovědi o tom, co bude, až světu dojde nafta a zemní plyn. Celá naše civilizace se stala závislou na ropě a ropných výrobcích. Ropa dnes neslouží jen jako palivo, ale používá se k výrobě plastů, léků, oděvů, tisíců předmětů denní potřeby, které vnímáme jako samozřejmost.

Vědle největšího spotřebitele ropy, Spojených států, se dnes objevuje na obzoru nový gigant s ještě větším apetitem než USA: Čína. Zemní plyn se dnes používá v elektrárnách na výrobu elektřiny, v továrnách a slouží v miliónech domácností jako topivo.

Alytici se ještě stále prou, zda už jsme vrcholem těžby dosáhli nebo ještě ne, ale jistě je, že nových nalezišť je poskrovnu a v nich uložená ropa se navíc bude muset dobývat náročnější (a tedy dražší) technologií. Stávající ropná naleziště už téměř nestačí, o zemním plynu nemluvě.

Je zcela jisté, že za naftu, benzín a zemní plyn budeme platit více. Mnohem více. Je to tragédie? Možná ani ne.

Lidská civilizace trvá nějakých dvacet tisíc let a po celou tu dobu lidstvo dokázalo žít, tvořit a budovat bez ropy. Ta se stala strategickou surovinou teprve v minulém století. Kdybychom celou existenci lidské civilizace vtěsnali do 24 hodin, objevila by se ropa minutu před dvanáctou. A všechny předchozí generace žily docela dobře i bez nafty.

Posledních padesát let si všichni žijeme nad poměry. Chováme se způsobem „po nás potopa...“. Jako kdybychom měli neomezený účet v bance. Produkuje stovky tun odpadků, ačkoliv by stačilo docela málo, aby jich byla jen desetina. Létáme na dovolenou kraj světa, protože si to můžeme dovolit. Kupujeme si vozy velké a silné jako tanky. Proč ne, když na to máme. A navrhnout kupujícímu, že tutéž službu by jen s malinko menším pohodlím zastalo i menší vozidlo, je pro něj téměř urážka. Po celý rok si můžeme v obchodě koupit jahody, třešně, maliny, ostružiny, melouny, jinak typicky sezónní ovoce, dovážené letadly z míst vzdálených tisíce kilometrů. Obalová

technika dostoupila takové kvality, že obal bývá pevnější než samotný výrobek (který naopak často bývá navržen tak, aby dlouho nevydržel a musel se koupit nový). Slovo „síťovka“, což byla oblíbená nákupní taška do kapsy, už mladá generace nezná. Zboží si dnes odnášíme v prakticky nezníčitelných plastových sáčcích, jejichž užitečnost je maximálně několik hodin, než nákup doneseme domů. Pak končí na skládce. Je to opravdu všechno nezbytné k životu?

Jak asi bude vypadat život v době, kdy ropa bude pětkrát dražší než dnes (řekněme 300 - 400 dolarů za barel)? Zpočátku jistě velmi těžký, ale věřím, že si zvykneme. Především: všichni budeme o dost chudší, protože všechno zdraží. Některé věci mnohokrát a některé už nebudou přístupné vůbec.

Bude se méně létat, mnoho aerolinek zkrachuje. Bude se méně jezdit auty a více chodit pěšky a jezdit na kole. Což zákonitě zlepší naše zdraví. Celkově ubude na silnicích automobilů a obřích nákladáků. Bude jezdit jen ten, kdo to nezbytně potřebuje. Tím pádem ubude i nehod a silnice budou bezpečnější. Mnoho lidí bude díky technologii, která to už dávno umožňuje, a ceně za cestu do práce, možná raději pracovat z domova. Tím odpadnou zdlouhavé a stresující cesty do zaměstnání.

Elektřina bude tak drahá, že se konečně začne vážně investovat do obnovitelných zdrojů energie, především do malých větrných a vodních elektráren a slunečních kolektorů. Nové domy budou automaticky navrhovány tak, aby byly energeticky co nejspolečnější. Zákazníci si začnou všimnout, kolik co „žere“ a budou vyžadovat spotřebiče s co nejmenší spotřebou. Údaje o watttech se znovu vrátí na obaly a budou hrát rozhodující úlohu při rozhodování o koupi.

Automobilky začnou konečně tvrdě pracovat na alternativních pohonech. Zatím s námi totiž hrají jen takovou hru na kočku a myš. Vozidla na benzín budou mít menší spotřebu a budou menší. Znovu se začnou budovat železnice, které jsou ekologicky velmi čisté.

Všechny tyto aktivity budou mít za následek méně kouře a prachových částic ve vysokých vrstvách atmosféry. Zastaví se proces pomalého ubývání slunečního svitu a současně proces globálního oteplování. Pamatuji, že před dvaceti lety bylo v Torontu zcela běžné po většinu roku vidět nádherně šmolgově modrou oblohu bez jediného mráčka. Dnes je tady taková obloha jen pár dnů v roce. Budeme mít čistší vzduch a vůbec prostředí, ve kterém žijeme.

Postupně se při návrhu nových měst a sídel znovu začne klást důraz na to, aby vše,

co člověk potřebuje, bylo na dosah a dalo se tam dojíti pěšky.

Nedostatek ropy by mohl zvrátit globální outsourcing - vývoz pracovních příležitostí do zemí Třetího světa. Jakmile totiž doprava zboží podraží tak, že bude levnější vyrábět je v místě spotřeby, firmy na to velmi rychle zareagují. Na ty hamižníky v jejich čele totiž neplatí nic, kromě nebezpečí ohrožení jejich průtučných kont.

Též platí o zemědělské výrobě. Budou vznikat místní malé farmy pokrývající spotřebu jen několika tisíc lidí. Tím pádem opět vznikne těsnější neanonymní vztah mezi zemědělci a spotřebiteli, a ti budou přirozeně tlačit na farmáře, aby se vyhnuli geneticky modifikovaným plodinám a přemrštěnému použití herbicidů a pesticidů.

Ano, budeme muset žít pomaleji. Ale jsem si téměř jistý, že nám to nebude na škodu.

O tom, že tento proces už začal není pochyb. Je to denně v tisku. Kdo má zájem a umí číst, najde o tom každodenně spoustu článků. Jen si umět dát věci správně dohromady.

Tak jen houšť a větší kapky, ať to máme rychle za sebou.

Vladimír Stwora

<http://www.zvedavec.org>

Obsah

1338 - 1340

SILA PŘETLAKU

1340 - 1341

SVĚTOVÁ BANKA VARUJE ...

1341

ČINA A MĚNOVÁ REFORMA

1342 - 1346

VAKUUM JAKO BUDOUČÍ ZDROJ ENERGIE

1346

ZAČ BUDE V LÉTĚ BENZÍN?

1347 - 1351

PROČ NÁM NEHZOJÍ GLOBÁLNÍ KATAKLYZMA?

1353 - 1355

ELEKTRICKÁ KOMETA

1354

DIELEKTRICKÝ PRŮRAZ

1357 - 1358

DEFINITIVNÍ KONEC ČERNÝCH DĚR

1360 - 1362

MŮJ BYVALÝ LÉČITEL

1363 - 1364

NEMÁŠ-LI CO DÁTÍ, DEJ KALII JODATI ...

1365 - 1367

SLADKÝ VRAH

1368

EGYPTANÉ A MOŘEPLAVBA